

1. blok

**Úvod do kursu, obsah, ukázky
Diplomacie – definice, význam
Struktura a druhy diplomacie
Diplomatický protokol – definice, historie**

Úvod do kurzu Diplomatický protokol

Představení se

Cíl kurzu

Zasazení do rámce studia (DP – dějiny diplomacie – teorie mez. vztahů)

Obsah kurzu

Docházka, zápočet

Ukázky a příběhy   přehlídka čestné jednotky – žena
                                    uvítací ceremoniál pro předsedu vlády
                                    v Palestiny
                                    (ne)uznání Kosova a co z toho plyne
                                    opatrujeme zájmy USA v Sýrii
                                    lze poslat diplomatickou nótu e-mailem?

.....když se řekne   diplomat
                                    diplomatický protokol

Diplomacie – definice, význam

Dějiny diplomacie

Posel, vyjednaváč
Zvláštní vyslanci
Zárodky zdvořilostí a ceremoniálů
Diploma – diplomat
Legatus, orator
Nuncius, procurator
Ambaxiator
Kniha obřadů císaře Porfyrogeneta, 10. stol.
Prvopočátek stálých diplomatických zastoupení
Excelence
Mimořádný a zplnomocněný
Pořadí
Vídeňský reglement o třídách diplomatických zástupců

„Diplomacie je aplikace důvtipu a taktu na řízení oficiálních vztahů mezi vládami nezávislých států, vztahující se občas také na jejich vztahy s vazalskými státy.“

(E. Satow)

„Řízení mezinárodních vztahů prostřednictvím jednání; metoda, kterou jsou tyto vztahy regulovány a řízeny velvyslanci a vyslanci; zaměstnání či umění diplomata.“

(Oxford English Dictionary)

„Umění získat to, co chce člověk mít, aplikované na zahraniční politiku.“

„Diplomacie je proces řízení komunikace mezi státy prostřednictvím oficiálně uznaných zástupců. Komunikace je většinou mezi státy – a to buď mezi jejich představiteli nebo mezi diplomaty – nepřetržitá, chrání státní zájmy a redukuje konflikt. Diplomacie je převažující dimenzí zahraniční politiky státu se zahraničními ministry a jejich diplomaty žijícími v cizině, plnícími státní úkoly.“

(C. Henderson)

Několikový význam:

Odvětví politiky, zahraniční vztahy mezi státy
Speciální druh vedení zahraniční politiky
Věda a umění reprezentace států a jednání mezi nimi
Zahraniční reprezentace státu
Kariéra
Schopnost, cit a obezřetnost

Diplomacie – protiklad síly

Válka mezi státy je selháním diplomacie
Jedna může připravovat pole pro druhou

Vztahy mezi státy

Vztahy mezi státem a mezinárodní organizací

Umění komunikace – starší, než stát

Odráží národní kulturu, zvyky, rysy – různé diplomatické styly

Věda i umění

Roviny diplomacie:

a) Dějiny

Mezinárodních vztahů a styků
Forem, metod, nástrojů diplomatické praxe
Dějiny diplomatické teorie

b) Teorie

Vztah k dějinám

c) Praxe

Zásady a procedury
Řízení diplomacie

Struktura a druhy diplomacie

a) Podle zaměření

Původní doménou diplomacie byl a je politický sektor v rámci zahraniční politiky státu. Nověji se hovoří o dalších druzích diplomacie.

parlamentní
bezpečnostní
preventivní
vojenská
ekonomická
veřejná
kulturní
sportovní

b) Podle úrovně jednání

summitová diplomacie
diplomacie
paradiplomacie

c) Podle metod a prostředků

nátlaková
tajná
tichá
telefonická
kyvadlová

a jejich kombinace

Diplomatický protokol – definice, historie

Protokol - státní (pořadí, pravidla, útvar)
církevní (pořadí, pravidla)
business (etiketa)
společenský (etiketa)

Protokol - zápis o jednání mezinárodní konference, mezinárodní smlouva
(př. Kjótský protokol)

Diplomatický protokol - útvar MZV
ostatní státní orgány - Protokol

Formální, nikoli věcná stránka diplomatických styků
Pravidla, etiketa a ceremoniál ve styku mezi diplomatickými představiteli států

Proč? (příklady: přijetí dipl. sboru u hlavy státu
průběh státní návštěvy
oběd
Vaše Excellence)

Čím se zabývá

- a) Navazování diplomatických styků, uvedení do funkce a ukončení činnosti vedoucího diplomatické mise
- b) Oficiální návštěvy nejvyšších představitelů států
- c) Diplomatická přijetí
- d) Mezinárodní porady, konference
- e) Vztahy s mezinárodními organizacemi, pověření a ukončení pověření stálých zástupců
- f) Diplomatická korespondence
- g) Pořadí a přednosti
- h) Oslovování oficiálních představitelů
- i) Státní symboly a jejich uspořádání
- j) Řády a vyznamenání

Historie

Ochrana členů poselství
Zřizování stálých diplomatických zastoupení
Výsady a imunity
Vídeňský reglement o třídách diplomatických zástupců, 1815
Vídeňská úmluva o diplomatických stycích, 1964
Vídeňská úmluva o konzulárních stycích, 1967
Úmluva o zvláštních misích, 1969/1985
Vídeňská úmluva a zastoupení států a jejich stycích a mezinárodními organizacemi univerzální povahy, 1975

Národní, mezinárodní zvyklosti, obyčej, tradice
(př. nástupní audience svazijského velvyslance)

Trendy posledních desetiletí